

Goljufi in poštenjaki skupaj na prangerju

Na Dursovi črni listi so se v istem košu znašle firme, katerih lastniki načrtno skrivajo premoženje, in družbe, ki naj bi jih davkarija z neupravičenimi terjatvami spravila v stečaj. Ni pa na njej utajevalcev, ki so premoženje prenesli v davčne oaze

**JELKA ZUPANIČ
VASJA JAGER
ROZMARI PETEK**

Seznama davčnih dolžnikov, ki ju je v začetku tedna objavil Davčni urad RS (Durs), še zmeraj razburja javnost. Na obeh je namreč kar nekaj podjetij in posameznikov, ki so jim bile pravnomočno dokazane finančne mahinacije, ob njih pa so se kot kolateralna škoda seznama znašle tudi firme, ki naj bi jih davkarija uničila z neupravičenimi terjatvami in jih nato uvrstila na sporno črno listo, čeprav pritožbe še niso zaključene.

Med domnevnimi dolžniki, ki jih je izpostavil Durs, je posebej izstopalo podjetje Red, v katerem je nekdaj delovala **Alja Brglez Uranjek**, vodja kabineta predsednika republike **Boruta Pahorja**. Družba, ki je od začetka leta v stečaju, naj bi državi dolgovala od enega do deset milijonov evrov, za nameček pa je Brglezova navedena kot zastopnica podjetja s Sejšelov, ki je bilo nekaj časa lastnik firme Red. Toda stvari še zdaleč niso tako dramatične, kot se zdijo na prvi pogled.

V stečaj zaradi neobstojećih obveznosti?

"Seznama davčnih dolžnikov dr. Brglezova ne komentira, saj je na njem ni; v lastništvu omenjenega podjetja ni udeležena," so nam na kratko pojasnili iz kabineta predsednika Pahorja. K sreči je bil bolj zgovoren poslovnež **Jurij Schollmayer**, ki je skupaj z Brglezovo nekaj časa zastopal družbo Red; pojasnil nam je, da je zgodba slednje

precej drugačna od podobe, ki jo o njej slika Dursov seznam. "Prepričan sem, da podjetje davkariji ne dolguje ničesar. Že leta 2010 smo se pritožili na odločbo, ki so nam jo poslali, vendar do danes nismo prejeli odgovora."

Schollmayer pravi, da je imel Red v najemu prek Raiffeisna nekaj zemlje, ki jo je kasneje prodal projektni firmi, ki naj bi gradila na njej: "Šlo je torej zgolj za prenos lizinga z enega podjetja na drugega in v praksi med njima ni bilo nobenega denarnega toka." Zato je Red zaprosil za vračilo petih milijonov evrov DDV, ki mu ga je zaračunal Durs. Vendar je slednji ostal neomajen in na koncu je na njihovo zahtevo firma - za katero Schollmayer pravi, da je bila sicer povsem zdrava - pristala v stečaju. Glede vloge Brglezove še pojasnjuje, da je bila v podjetju zgolj navedena kot soustanoviteljica in direktorica, v praksi se ni ukvarjala s posli. "Družba Redsey na Sejšelih pa je bila odprta le, ker sem sprva nameraval ostati anonimni, dejansko pa ni opravila niti ene transakcije. Gospa Brglez je bila kratek čas zgolj na papirju navedena kot zastopnica in to je vse." Po krivici naj bi se bil med davčnimi neplačniki znašel tudi nekdanji predsednik uprave Istrabenza Igor Bavčar, ki zato napoveduje tudi tožbo zoper Durs. Na drugi strani so na črnih listah posamezniki, ki so bili pravnomočno obsojeni zaradi davčnih goljufij, in družbe, ki so bile za razliko od Schollmayerjevega podjetja ustanovljene zgolj za izogibanje plačilu davkov.

Druga plat: skrivanje denarja pred dacarji

Med davčnimi dolžniki, ki so se znašli na Dursovem seznamu, so prvič tudi lastniki več firm, ki vse, razen morda najmlajše, državi dolgujejo več kot 5000 evrov davkov. Vendar so na seznamu "vidni" le, če imajo v firmah, ki dolgujejo davke, vsaj 25 odstotkov kapitala. Javnost naj bi tako z razkritjem davčnih dolžnikov spoznala tudi, kateri lastniki imajo verigo podjetij, ki ne plačuje davkov. Davčna uprava nam jih seveda ni ponudila na pladnju, ampak jih bodo pozorni bralci seznama morali poiskati sami. Najbolje še na tokratnem spisku, saj se kaj lahko

zgodí, da bodo že do majskega seznama omenjeni mojstri svoje početje inovirali in blokirano firmo pred uradnim izbrisom, ki bi jih rešil tudi vseh upnikov, raje prodali naprej.

Omenjeni podjetniki jo torej takoj, ko firmo potopijo in ji davčna uprava blokira račun, "popihajo" v novo firmo in mirno poslujejo naprej z novim računom. A ostanejo tam le tako dolgo, dokler se jim spet ne zgodita davčna uprava in blokada računa. Na starih firmah se seveda medtem dolgovi debelijo tako zaradi zamudnih obresti kot tudi stroškov postopkov, izterjav in še česa. In bolj kot čas teče, težji je dolg, na katerega je lastnik preprosto "pozabil". Zakaj je pozabil? Ker mu to naša zakonodaja omogoča. Ko ustanavlja novo družbo in postavi novega direktorja, ki je po našem zakonu o gospodarskih družbah običajno odgovoren za poslovanje podjetja, ima lastnik prosto pot. Za neplačane davke in prispevke odgovarja direktor.

Iz firme na firmo

Po tem principu naj bi med drugimi deloval lastnik družbe Hojnik iz Ljubecne **Roman Plešec**. Konec februarja 2011 je vseh 15 zaposlenih, kolikor jih je delalo v njegovi trgovini z gradbenim materialom, prezaposlil na svoj s. p. Tudi poslovni prostori trgovine so bili v času pred stečajem uradno v lasti Pešca kot samostojnega podjetnika. Dobro leto zatem, natančneje aprila lani, ko prejšnja dejanja v okviru stečajnega postopka niso več izpodbojna, pa je Pešec kot direktor podjetja Hojnik vložil predlog za stečaj podjetja. V predlogu za stečaj je jasno navedel, da je insolventen zato, ker ni bil sposoben poravnati svojih obveznosti do davčne uprave. Oktobra 2011 je bil z odločbo, katere pritožba ne zadrži izvršbe, dodatno obdavčen v višini 225.559 evrov, kar je skupaj z obrestmi znašalo že več kot 252 tisoč evrov.

"Upniki so bili opozorjeni na indice preusmeritve poslovanja in finančnih tokov s stečajnega dolžnika Hojnik na samostojnega podjetnika Pešca in o drugih spornih dejanjih," je v končnem poročilu stečaja zapisal stečajni upravitelj **Rok Sodín**. Kaj je v tem primeru storila davčna uprava, nismo izvedeli, saj so se tudi v tem primeru

Page: 4

Reach: 127000

Country: SLOVENIA

Size: 778 cm2

2 / 3

"opravičili" z davčno tajnostjo, ostali se na Sodinov poziv niso oglasili.

Med davčnimi dolžniki, ki so se znašli na Dursovem seznamu, so prvič tudi lastniki več firm, ki vse, razen morda najmlajše, državi dolgujejo več kot 5000 evrov davkov. (Robert Balen)

Na varnem v oazah

Ključna pomanjkljivost celotne zgodbe okoli Dursove objave seznama davčnih neplačnikov je, da so z njim izpostavljeni tisti, ki še vedno poslujejo v Sloveniji, tajkuni in številni sumljivi poslovneži, ki so premoženje načrtno prenašali v davčne oaze, pa ostajajo izven dosega kritike. Tako na seznamu ni na primer državnega Petrola, ki ravno zaradi "davčne optimizacije", kot se lepo reče izogibanju plačevanja polnih davkov v matični državi, opravlja del poslov prek firme na Cipru, pa "kralja banan" Izeta Rastoderja, ki nakazuje denar v Liechtenstein in Panamo. Tudi privatizacijskih mogotcev Matjaža Gantarja, Igorja Laha in Darka Horvata oziroma družb iz njihovih skupin, ki imajo razprostrte cele verige čez davčne oaze, ni na Dursovem seznamu. Enako velja za poslovneža Zoltana Vargo, za katerega se je pred dnevi izkazalo, da kopiči premoženje na Deviških otokih. Ves ta denar in njegovi lastniki so še vedno docela varni pred slovensko davkarijo, zato jih ni na njenih črnih seznamih. (vj)

Med neplačniki stari znanci sodišč

Lastnika podjetja Arka, ki naj bi imelo za od milijona do deset milijonov evrov neplačanih davkov, Alenka in Dario Šaver, ki sta pred leti v Slovenijo pripeljala trgovsko verigo Hardi, se na sodišču še vedno zagovarjata pred očitki zaradi pranja denarja. Na sodišču se je že leta 2009 zaradi sumov goljufije in ponarejanja listin znašel tudi Borut Černe, lastnik firme Avto Moto Černe, ki naj bi državi dolgovala podobno vsoto kot Arka; Černe je bil obsojen na osem let zapor. Edvarda Progarja, zastopnika firme Epic, ki je na Dursovem seznamu uvrščena med podjetja z večmilijonskimi davčnimi obveznostmi, pa so koprski kriminalisti v začetku leta ovadili zaradi suma, da je z goljufijo neupravičeno pridobil dva milijona evropskih sredstev. (vj)

*Firmo potopijo
in "popihajo"
v novo*

Page: 4

Reach: 127000

Country: SLOVENIA

Size: 778 cm2

3 / 3

Ker ni plačal davka, ni mogel v pokoj

Koroški podjetnik, ki ne želi biti imenovan, izpostavlja, da se zaradi plačila davka v višini borih šest tisoč evrov nedavno ni mogel upokojiti, preden ni poravnal dolga. Ostale dolgove družbe je prenesel na sina, ki tudi nadaljuje družinsko podjetniško tradicijo, davka pa ni mogel prenesti. Čeprav je na Dursu zaprosil za odlog plačila oziroma poravnavo po obrokih in se o tem tudi skušal pogajati, je takoj sledila izvršba, tako da je moral obveznosti poravnati, šele nato si je lahko uredil upokojitev. S tem primerom skuša podjetnik zlasti izpostaviti absurdnost zneskov, ki jih Durs (iz)terja takoj, medtem ko mu visoki dolgovi uhajajo iz rok. Na drugi strani izpostavlja tudi, da je njegovo podjetje delalo pri enem večjih projektov kot podizvajalec CPM (danes v stečaju). To mu je za opravljeno delo dlje časa dolgovalo dvesto tisoč evrov za dela, kar je bilo za majhno družbo veliko. Ker mu opravljenih del niso plačali, ni zmogel plačevati svojim poslovnim partnerjem, zato je Durs prosil za začasni odlog plačila davka, za kar pa so takrat imeli posluh. **(plt)**